

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi és gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az „Eperjesi Széchenyi-kör“ és a „Sárosmegyei gazd. egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda és kiadóhivatal:

Megyeház.

De intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény, valamint az előfizetési és hirdetési díjak és megkeresések is.

Megjelen: minden vasárnap.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
Félévre . . . . . 2 frt 50 kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt 25 kr.

Hirdetési díj:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 krajczár.

Nyit-tér minden sor 10 kr.

Bártfa város anyagi helyzete.

III.

Az előbbi számokban terjedelmes kivonatban adtuk Bártfa város közgyűlése által kiküldött bizottságnak jelentését.

A ki e jelentést figyelemmel végig olvasta, önkénytelenül is felkiált: Ordo est anima rerum! Így gazdálkodni, így adminisztrálni tovább nem lehet.

A more patrio-féle kedélyességek és patriarchalis apropos-ok nem ille- nek többé bele a modern kor reálistan számoló és számító viszonyai közé.

Az adminisztráció egy szükség- követelte gép, melynek pontosan és hibátlanul kell működnie, különben megbomlik a modern állam megki- vánta rend.

Költségvetés nélkül kormányozni egy vagyonos városban — pedig Bártfa város az — mai időben közigazgatási esodabogár; pontos leltárral nem bírní a város vagyónáról s azt sem tudni, mennyit ér ez a vagyon, mely ezerek- kel van megterhelve, az emlékeztet a hajdani a la Eszterházy-féle latifundiumos, nagyuri gavallér gazdálko- dásra, minőt egy város a mai időben nem folytathat: az meg plane nagyon is bibliai oekonomia, hogy a város a munkásoknak még munkabérrel s a tisztviselőknél meg fizetésükkel tartozik és azok nyugtáikat „leszámítás“ mellett előre eladják, mert a pénztár- ban nincs pénz illetve a modern fogal- maknak és követelményeknek megfe- lelő pénztár nem is létezik!

A capitè foetet piscis. Minden fél- reértés kikerülése végett nem a mostani előljáróságot okoljuk. Rhody Alajos akar is, képes is polgármesteri hiva- talának eleget tenni. — de a multak slendriánja annyira össze-vissza ku-

szálta a város viszonyait, hogy itt csak kiméletlen vágással lehetett volna az adminisztracionális gordiusi csomót ketté vágni, a mitől — lassú rendez- hetés reményében — irtóztott.

De most meggyőződhetett arról, hogy periculum in mora. A bajt takar- gatni vagy félrendsabályokkal elodázni akarni, ez annyi volna, mint a hely- zetet félreismerni s Bártfa város jövő- jével játszani.

Gyors és pontos adminisztrációt tehát. Erély és indokolt szigor az alantat közegekkel szemben, sőt kimé- letlenség, a hol a kötelességérzet hiányzik. Első sorban a városi pénz- tár szervezendő, a szükséges személy- zettel és főleg talpraesett számvivővel; másodsorban egy rendszeres költség- vetés készitendő, mely mindenkor tükre és biztos kalauza leend a város aka- ratának és képességének.

Bártfa anyagilag azon városok közé tartozik, melyeknek jövőjük van. Fűrdője, szorgalmas polgárai, a város tetemes ingó és ingatlan vagyona egy- aránt képessé teszik azzá, hogy nem- zetgazdaságtilag is fontosabb faktor legyen.

A baj még nem nagy és a mi fő: könnyen orvosolható, s ha erélylyel és következetességgel látnak hozzá az orvosláshoz, kétséget nem szenved, hogy rövid idő múlva meg lesz a kívánt eredmény.

Tehát még egyszer: pontos és szerves adminisztráció, józan és eszé- lyes gazdasági rendszer s a csorba ki lesz kőszörülve.

Miután jelen alkalommal csak ma- gát a bajt akartuk jelezni s hiszszük, hogy a város illetékes közegei meg fogják találni a mentő Ariadne-fonalat, ez ügynek kellemetlen és részletes fe- szegésétől ezuttal eltekintünk, hiszen

ha a költségvetés elkészül, lesz még módunk ezen ügyhöz bővebben is hoz- zásólni.

Israelita ünnepély.

F. hó 17-én tartott meg a helybeli izr. hitközség elemi iskolájának ünnepélyes meg- nyitása. Ezen ünnepély egyike volt a maga nemében a legkitünőbb sikerülteknek.

Az új iskolaépületnek tágas és díszes ta- násterme alig volt képes befogadni a nagy- számú és distingvált közönséget, mely az ün- nepély díszét emelendő, a kellemetlen esős idő daczára megjelent. Többek között ott láttuk Palugyay Gusztáv törvényszéki elnököt, Huszár Nándor kir. ügyészt, Ribossy K. kir. ügyészt, Sitka Gusztáv ezredest, Semsey Vilmos árvaszéki elnököt, Hedry Bertalan, Fűzy Béla szolgabíró, dr. Horváth Odón, dr. Horovitz Simon, Ludmann Otto, Florian Ja- kab, Husz Armin, Májér András, dr. Szilávik Mátyás coll. tanár urakat, Schlott Gyula kir. gimnáziumi igazgatót, Sas Bertalan kir. gim- náziumi tanárt, Kovácsy János ügyvédet stb.

Az ünnepély a szózatnak élénkítésével vette kezdetét, mely után dr. Glück Lipótnak az izr. hitközség elnökének beszéde követke- zett, mit az alábbiakban egész terjedelmében közlünk. A tisztelt szónok felsorolja a ne- mes alapítókat, de magáról a legnagyobb szerénységgel nem tesz említést, holott ő is egyike volt azoknak, kiket az új iskola fel- állítása körül kifejtett buzgalmaért az elis- merés méltán megillet.

A lelkesen megéljenzett szónoklat után Weisz Vilmos igazgató-tanító tartott minden tekintetben sikerült beszédet, mire az énekkar a hymnust zengette el, a begyakorló kántor- tanító dicséretére való tökélylyel.

Az ünnepély egyik fénypontját Austerlitz Mór rabbi beszéde képezte, a ki jeles szónok- latában helyesen jegyzi meg, hogy az elemi isko- lában nem az a feladata, hogy az ifjú nem- zedék írni, olvasni és alkotmányosan — lár- mázni megtanuljon, hanem, hogy megtanuljon hazafiasan gondolkodni, érezni és eszelekedni. Végül az énekkar a „Hallelujah“ című meg- ható dalt énekelte el. Megyénk tanfelügye- lője hivatalos elfogallatása miatt nem ve- hetett részt az ünnepélyen, azonban a hitkö- zség elnökéhez intézett levelében dicsérőleg emlékeztet meg a hitközség nemes irányu törekvéséről, kívánja, hogy az új iskolában a

tanítói kar újhódott kedvvel folytassa dícsé- res működését. Kívánjuk mi is, hogy az új iskola minden időben védbástyája legyen a hazafiságnak és magyar érzésnek.

Dr. Glück Lipót beszéde:

„Mélyen tisztelt Gyülekezet!

Az elemi iskolában nyeri az ifjuság leg- első oktatását; itt rakatik le alapja jövő- dőbeli műveltségének, és ezen alap minéműségé- től függ a műveltségi épületnek minéműsége. Az elemi oktatásnak ezen döntő jelentőségé- nél fogva a jelen korban, mely az általános műveltséget írta zászlajára, az elemi iskolákra a legnagyobb gond és figyelem fordítatik. Az elemi iskoláknak száma mindinkább szaporít- tatik, és a meglevők számára új, a kor igé- nyeinek, megfelelő helyiségek épittetnek. Mindez nemcsak a legnagyobb készséggel létesittetik, hanem a létesítettnek megnyitása valóságos ünnepélylyé válik. Ezen nézetemnek helyességét igazolja a mélyen tisztelt jelen- levőknek szép száma és díszes sora, kik ide sereglettek, hogy az eperjesi israelita hitköz- ség újonnan épült elemi iskolájának megnyi- tását ünnepeljék.

Szívem mélyéből üdvözlöm Önöket ezen új épületnek falai között, — mely épület nemcsak ezáltal fogva érdemel figyelmet, hanem azért is, mert helyreállításának költ- ségei kizárólag adakozásokból fedeztettek.

Kellemes kötelességet teljesetek, a midőn Önök előtt a nemeslelkű adakozóknak neveit felsorolom.

Első helyen kell felemlítenem az „Eper- jesi Chevra Kadischa“ nevű betegpótlási és temetkezési szentegyletet. Az eperjesi israelita hitközség már régebben belátta azt, hogy azon árokozai helyiség, melyben iskolája mintegy 30 éven át elhelyezve vala, sem az oktatás, sem az egészség követelményeinek többé meg nem felel, és tavaly végre el is határozta új iskola-helyiségnek felépítését. Az építési költség 10,000 forintban irányoztatott elő. Amde a hitközség szorult anyagi visz- nyokban lévén, nem volt képes ilyen össze- get előteremteni. Ezen szorultságában vette a „Chevra Kadischa“-nak azon határozatát, mely szerint ezen szentegylet saját vagyonából az építési költség fedezésére szükséges összeget a hitközségnek rendelkezésére bocsátja. A hit- község a legnagyobb örömmel és a legszív- lyebb köszönettel fogadta el ezen nagylelkű ajánlatot, mert csak ennek következtében

TÁRCZA.

Henriette-hez.

Messze hallik a csalogány szép dala,
Folyton dalol, s egyet hallat bús szava.
Azt dalolja minden este az ágon:
„Szerettek én egyetlen egy virágom.“

Lebben a szél délirábos pusztában,
Fuvalmában néma panaszz, bánat van;
Azt susogja a zöldelő rónákon:
„Szerettek én egyetlen egy virágom.“

Lassan folgik medrében a kis patak
Zöld erdőben, árnyas tölgy és bükk alatt.
Azt locsogja ezüst habja csak folyton
„Szerettek én egyetlen egy virágom.“

Madár dala, susogó szél síkja,
Kis patakknak csak ugyanaz a szava,
Mindén csak azt mondja e nagy világon
„Szerettek én egyetlen egy virágom.“

James Brown házassága.

— Humoros elbeszélés —

Addye Blodgett töltsziszentett, s finom tüvel megsértett ujjacsáját piros ajkaiba véve, igyekezett fájdalomt enyhíteni.

— Bizonyosan megint James urra gon- dolt, kisasszony? jegyzé meg a fiatal miss mamája, szemüvege alól Addyera pislogatva.

— Most épen nem, anyám.

— Most — nem. Tehát máskor mé- gis? . . . .

— Igen gyakran. Hiszen Ön tudja: na- gyon szeretem.

— Ugy? És én mégis ajánlanám, ha le- mondana róla. Annak az urnak semmije sincs. Allása sem életrevaló . . . Kegyed csak nem akarja őt eltartani — kézi munkájával? Várjon még kicsikém, van ideje a férjhezme- netelre.

Blodgett asszony megigazította pápasze- met s leányát magára hagyta.

A kis Addye szomorú arezára egy pár könyesepp gördült, homlokán a bánat felője borongott.

Az ajtón kopogtattak. James Brown lé- pett be, vidám arezezal.

Addye karjai közé repült s ez ellefejté könnyeit.

— Örömhirt hozasz?

— Valóban, kedves Addye. Nagyszerű eszmém van.

— Eszméd? Csak — eszme?

— Ugy van De bizzál bennem, okvetlen gazdagok leszünk, nem sokára, s akkor . . . De sok időt nem tölthetek, utána kell a dol- gognak látnom.

Nézd, ezt hoztam számodra. Jól meg- őrizd!

Egy édes esókkal zárta le James kedve- sének ajkait és gyorsan távozott.

Addye nyugtalanul nézett utána, még valamit akart vele közölni, de már késő volt.

Az ajándékot nézte meg ezután. Mi le- het az? Egy kis papír, olyanforma, mint egy bank-utalvány. De nem az.

A szöveg felvilágosítást nyujt minden bizonnal. Olvassuk csak: „Sorsjegy, 942. szám. Nyereménytárgy: James Brown. Kora, 25 év; Termete daliás. Haja: dús-szőke; Fogai: épek; Modora: megnyerő; stb. Ára:

két dollár. A húzás határideje: f. évi julius 31-ke, a „Park Hotel“-ban, déli 12 óraker.”

— Ah, a szegény James kijátszatja ma- gát . . . De vajlon én nyere-m-e meg? Ez nagy kérdés. Azaz: kétséget sem szenved, hogy én nem nyerehetem meg, ezzel az egy sorsjeggyel. Bizonyosan lesznek, kik tizez, huszat, talán száz darabot is vásárolnak. Mi- ért nem adott nekem száz darabot? Oh, a fukar James! . . . Le kell mondanom róla, hiába! Pedig meghalok ha övé nem le- hetek.

Másnap minden hírlapban a következő hirdetés volt olvasható: „Én, James Brown, nőszülni vágyó, ifjú ember vagyok. De pénz- nem, melylyel valamihéz kezdhetnék. Elhatároztam tehát, hogy magamat kijátsza- tom. Azon hölgy férje leszek, ki sorsjegyén megnyer. Ma és a húzás idejéig mindennap a „Central Park“ ban fogok sétálni, divatos öltözetben, vállamon piros szalaggal. A ki meglátni óhajt, sziveskedjék ide fáradni . . . Egy sorsjegy ára két dollár. A húzás hatá- rideje stb. stb. Mondanom sem kell, hogy kitünő férj leszek, s boldoggá fogom tenni nőmet.“

Mit? bezzeg tömve volt a sétahely min- dig, a legkülönbözőbb rangu-rendű hölgyek- kel, kik mind James látogatására jöttek; a kik aztán megösmerték, sorsjegyét is vásárol- tak rögtön, a ki szerét tehethe: minél többet. Vesta Rye asszony (koros hölgy létere) száz darabot tartott meg. S midőn e pazarlásért némelyek megrótták, azt felelte, hogy neki joga van James urhoz, több, mint másnak, mert évek óta szállásadója, bár nem látót tőle egy árva fillért. Így legalább lekivitteli vele az adósságot; noha reméli, hogy Fortuna isten- asszony is kedvezni fog neki e játékban . .

Azt nem szükséges elmondani, mit szen- vedett a kis Addye, míg a húzás napja el- érkezett. James meg se látogathatta, nem volt rá ideje.

Addye pedig nem bírta magát rávenni, hogy csak egyszer is elmenjen a „Central Park“-ba; nem akart tanuja lenni annak, hány epedő szem kíséri útjában, az ő re- ménybeli vőlegényét.

Végre is a húzás napja felderült: a sorsjegyek elkelték az utolsó darabig. Ja- mes szembavágot vagy 10,000 dollárt. Sze- renesége meg volt alapítva . . .

A hotel nagyterme, hol a húzás volt eszközöndő, már a reggeli órákban nyüzsgött a missek, ladyk, matronák tarka csoportjától. A rendőrök izzadtak, iszonyu munkába került nekik a rend tentartása.

Pont tizenkét óraker megnyílt a mellék- terem ajtaja és néhány biztos kíséretében egy, fehér ruhába öltözött nyolcz-tíz éves lányka által vezetve, kilépett James Brown, teljes vőlegényi díszben, fehér nyakkendősen, fehér keztyűvel. Pompás alak volt, tagadha- tatlan.

Ruganyos léptekkel közelgett az emel- vény felé, melyen állást fogia! Egy biztos néhány szót intézett a nyugtalanokkó nőse- reghez, kijelentvén, hogy a húzás azonnal meg fog ejteni.

Néma esend állott be . . . A fehér ru- hák leányka belenyult a számokat tartalmazó öblös urnába s pár másodpercz mulva ki- hirdették az eredményt:

— „942!“

Örömsikoltás hangzott fel a nagy terem egyik oszlopa mellől, egy kicsi kéz lobogtatta a győzedelmes sorsjegyet a levegőben.

Én nyertem!

váltható az iskolaépítés tárgyában az ige testté.

Ezen adakozóhoz méltán sorakozik szabad királyi Eperjes városa, mely iskola helyiségünk felépítéséhez 40.000 darab téglával járult, mi körülbelül 500 forintnyi értéket képvisel. Szeretett városunknak ezen nemes tette annál nagyobb fényben tündöklök, ha figyelembe vesszük, hogy iskolánkat évi 500 forintnyi készpénzbeli segélyben, tanítóinkat pedig megfelelő fajáradóságban részesíti. Fogadjon a nemes város mindezekért a hitközségnek egforróbb köszönetét.

A midőn hitközségünk oktatási feladatainak eleget téve, új iskolaépületnek felállításához fogott, Holländer Leo úr, hitközségünknek érdemes tagja, a ki legjobban erejét a magyar zsidóság kivására fordítja és különösen hitközségünk és Chebra Kadisánk körül felejtethetetlen érdemeket szerzett, szintén nem maradtott vissza, és csakugyan járult 500 frttal az építési költségekhez. A hitközségnek hálája ezuttal is élenken nyilvánul irányában.

Hálásan kell még megemlítenem az eperjesi izraelita nőegyletet, mely 190 frt 80 krnyi adakozással elősegítette az iskolaépítést, továbbá Patzau Mór ur hitközségi tagot, a ki 10.000 darab téglát adományozott és mint az iskolaépítési bizottságnak pénztárnoka és tisztje a legnagyobb pontossággal és lelkiismeretességgel látta el.

Köszönetet kell nyilvánítanom Garai Ödön királyi mérnök urnak, a ki ezen iskolaépületnek tervét elkészítette és az egész építkezést ellenőrizte. E kettős munkát a legnagyobb szakavatottsággal és körültekintéssel még pedig minden díjazás nélkül csupán a jó ügy iránti őszinte buzgalomból teljesíté.

Végre dicsőreleg kell kiemelnem, hogy Sitányi János építési vállalkozó ur a reá bízott építkezést az ez iránt létre jött szerződéshez képest a legpontosabban, legrendesebben és legeszesen végezte.

Ezen tényezőknél közműködése mellett állított fel ezen szép iskolaépület, melyre nézve szerencsés omennek tekintendő, hogy azon napon nyitattik meg, melyre hazánk pótolhatlan bölcsének, Deák Ferencnek születésnapja esik.

Ilyen kedvező auspiciumok alatt átadom Önöknek tisztelt tanítói kar, ezen új iskolaépületet. Falai közt kifejtendő működésök legyen sikerűs! Neveljenek tanítványaikból embereket! Vessék fiatal szíveikbe a vallásosságot, de a valódi, az erkölcsemesítő vallásosságot, nem pedig az álszenteskedést, a pietizmust; csak így fogják ők szívük sugalmából és minden külső kényszer nélkül a jót választani, a rosszat kerülni. Tanítsák őket arra, hogy embertársaik irányában vallás-, faj-, rang- és vagyonkülömbőség nélkül türelmesek és szeretetteljesek legyenek. Figyelmeztessék őket arra, hogy az emberi életnek főfeladata nem gazdagságok összehalmozásában, hanem jó tettekben rejlik, hogy vagyont szabad ugyan szeressék, de csak tisztességes utok és módon és nem mint önzélt, hanem csak mint eszközt az emberiség magasatos céljainak elérésére. Neveljenek tanítványaikból jó hazafiakat! Sajátítsák el velök az édes magyar nyelvet. Oltsák lelkeikbe a szeretetet, ragaszkodást és áldozatkészséget drága hazánk irányában, melyen esüggjenek nem csak jó, hanem akár vallásüldözés, akár fajgyűlölség, akár inség okozta rossz napjaikban is, híven az imént elhangzott „szózat”-nak ama szavaihoz:

„A nagy világon e kívül
Nincsen számokra hely;
Aldjon vagy verjen sors keze,
Itt élnek a halandok sors.”

Eddigi működésök, tisztelt tanítói kar, kezességét nyújt nekem arra nézve, hogy az

James eléje ment a boldog menyasszonynak, mosolyogva vezette föl az emelvényre, hogy bemutassa a jelenlevőknek.

Mindenki sietett a szép párnák szerencsét kívánni. Csak — Ryce aszszony nem . . .

A kis Addyennek a menyegző után jutott észébe, hogy megkérdezze férjétől:

— De édes James, mikép történhetett az, hogy énnekem csak ez az egyetlen egy sorsjegyem volt, mégis én lettem a nyertes?

— Oh te kis bohó! hisz a dolog nagyon egyszerű. Az urnában volt papírseletekre egytől-egyig csak a te sorsjegyed száma volt felírva . . . Melyik szám is az?

— 942.

Csodálatos történet.

— Joseph Montet elbeszélése. —

„Van szerencsém önt Chapuzot Athanáz barátunk föltámadásához meghívni, a mely folyó hó 11-ikén esti tíz órakor a Rue de Vaugirard hatodik szám alatti lakásában fog végbe menni.”

Chapuzot föltámadása, mit jelenten ez? Hát Chapuzot meghalt? Azt hittem, hogy Amerikában tartózkodott. S ha meghalt, akkor el is temették és semmi keresni valója e földön, én meg élünk többé a csodák korszakában? Na akad is elég Lázár, aki meghal — mert remélhető, hogy a név nem veszett ki — a föltámadást nem kísérik többé meg.

Mit jelent hát ez a levél, melyet a posta hozott számomra? De minek is töröm a fejemet? Várok esti tíz óráig s akkor meg tudom a rejtélyes sorok értelmét.

Vártam tehát. De már féltíz órakor ott voltam a Rue de Vaugirard-ban, egy kis palota előtt, melynek nagy kertjében kis pavillon volt, ahol Chapuzot barátunk tíz év óta lakott. A kapu

Önökre bízott és bizandott tanítványokat az általam jelzett szellemben tanítani fogják, és azért a legnagyobb bizalommal és megnyugvással végzem átadási teendőmet.

A midőn még Önöket tisztelt vendégek, a kik jelenlétükkel ezen ünnepélynek dísz kölcsönöztek, hitközségünknek legbensőbb közszónokait bizosítottam és felkértem, hogy iskolánkat szives emlékeztőkben megtartani és hathatos pártfogásukban részesíteni méltóztassák, zárom szavaimat e forró óhajjal: „Isten áldása lebegjen ezen épület fölött.”*)

Különlék.

A Széchenyi kör megkezdte újra az estélyek tartását s megnyitotta termeit a szellemi élvezeteket kereső közönség előtt. A megnyitást ez uttal egész eszenben végezte a kör szépirodalmi szakválasztmánya oly módon, hogy f. hó 16-án dr. Szlavik Mátyas felolvasást tartott s ezt megelőzőleg Geyer Miklós IV. évi thelogus szavallattal lépett fe. A felolvasó „a dobsinai jégbarlang” című értekezésében feltárta a dobsinai jégbarlangnak s vidékének nagyszerűségét. Elvezette hallgatóit a svajzi regényességgel bíró sztraczenai völgybe, melynek égtéle tornyosuló sziklafalai borzalommal töltik el s halállal fenyegetik az alattok a Gölnicz folyó keskeny völgyében utazókat; majd szóllott az „időszaki forrás”-nak szép fekvéséről és sajátosságairól, a mely forrás csak bizonyos időközökben látta a hideg kristályvizet; végül leirta a világhírű dobsinai jégbarlangot, kiemelve mind azon sajátosságait, a melyek csalogatják oda az utazókat. Leirta az egyes terméket, a megfagyott vízuhatagot, a tél királyának jégkristálypalotáját, az orgonát, a függőnyt, a poklot sat. A szavalló Jókai Mórnak „Munkácsi rab” ez. költeményét adta elő érzellemmel s már ismert ügyességgel. A közönség az volt, a mely rendesen szokot lenni a felolvasások estélyein. Csodálkozunk, hogy művelt közönségünk nem eléggé élénken látogatja ezen valóban igen érdekes estélyeket.

A bártfai vasút ügye. Bornemisza Adám, megyei érdekeink ügyében a legnagyobb buzgalommal szorgoskodó országgyűlési képviselőnkől vettük a következő sorokat: Az eperjes-bártfai vasút ügye legkevésbé sincs Imre Aurél halálával alterálva. Az eddigi konzoreziumba Imre Aurél helyett sikerült nekem dr. Püssich Frigyes fővárosi ügyvédet, kamarai választmányi tagot megnyerni. Az összes munkálatok november 15-én elkészülnek s így biztos kilátásom van, hogy a politikai bejárás még ez idén létre jö. Bornemisza Adám.

A megyei bizottság tagjai felerészének megőrzésére, f. év végével lejárván, helyeiknek betöltésére elrendeltetett a választás, melynek határidejül november hó 9-ike tűzetett ki. A választási elnökök is kijelöltettek.

Nyugdíjazás. Bretz János bártfai tanítónak 32 illetve 42 évi sikerűs szolgálata jutalmul Bártfa város képviselő-testülete évi 400 frtnyi nyugdíjt szavazott meg, mi a megyei hatóság által jóváhagyott.

Megegyi házi pénztár. A f. évi szeptember hó 29-én eszközölt vizsgálat szerint találtott a megyei házi pénztárban 1) készpénzben: Bevétel 78.088 frt 87 kr. Kiadás 67.935 frt 27 kr. Maradvány 10.153 frt 60 kr. 2) Kötvényekben: Bevétel 465 345 frt 51 kr.

*) Ajánljuk e sorokat szives megfigyelést véve az izr. polgártársainknak, szép, követsére méltó szavak ezek. Mi más lehetne minden, ha nemcsak az eperjesi, hanem megyénk minden izr. hitközsége is hasonló tettekkel bebizonyítaná hazafiságát és magyar érzelmét. Szerk.

Kiadás 15,977 frt. 99 kr. Maradvány 449,367 frt 52 kr.

Meghívó az eperjesi jogász-testület nevében a megalakult bizottság által a „Feketesas” szálloda nagy termében, 1886-ik évi november hó 6-ikán, felerészben az „Akadémiai segélyegylet”, felerészben a „Jogász-testület” javára rendezendő hangversennyel összekötött táncmulatságra. Rendező bizottság: Balpataky Imre, Berzeviczy Béla, Dobay Béla, Doboly István, Fekete Jenő, Grynaeusz Imre, Körtvélyessy Dezső, Kromer Gyula, Nyékhegyi Lóthár, Petrik Igor, Scheffer Pál, Semsey Pál, Steinhauser Ferenc, Tomcsányi István, Winkler Miklós, Winkler Sándor. Belépti díj: személyenként 1 frt, úvegkarzati ülőhely 2 frt, karzati jobboldali ülőhely 1 frt 50 kr, karzati baloldali ülőhely 1 frt. Családjegy négy személyre 3 frt, öt személyre 4 frt. Kezdeté 8 órakor. Jegyek előre válthatók Thrór Gyula úr kereskedésében. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kéretnek a mélyen tisztelt hölgyek egyszerű ruhában megjelenni. — A hangverseny tárgysorozata egész határozottsággal jelenleg még nincs megállapítva, annyit azonban a közönség tudomására hozhatunk, miszerint közre fognak működni a helybeli katonai zenekar, Hazslinszky Irén és Zsarnoviczky Mathild úrhölgyek, Horváth Ödönné ó nagysága, valamint Dr. Horváth Ödön jogtanár úr, — mi a sikert kétségen felül helyezi.

Janszki-ügy. Hunyad- és Borsodmegeye közönsége átiratot intézett megyénk közönségéhez, melyben pártolást végett megküldték a Janszkiügyben a képviselőházzal intézett feliratukat. Megyénk közönsége mind a két felszólítást egyszerűen tudomásul vette, azon oknál fogva, mivel az időközben kibocsátott királyi kézirat által az egész ügy befejezettek tekinthető.

Kis-Szebeni krónika. Szab. kir. Kis-Szeben városa polgárainak mindig van valami kifogásuk a törvény, s szabályszerűleg megéjtett választások vagy a képviselő-testület végzése ellen. Nem régebben a polgármester megválasztása ellen felebbettk, újabban a képviselő-testület megalakítása körül állítólag történt visszaélések s a képviselő-testületnek egy a pénzügyben hozott határozata ellen emeltek panaszt, azonban indokainak alaptalansága miatt újabban is mind a két esetben elutasító választ nyertek a megyei hatóságtól.

A „Sárosmegyei magyarorságot és a népnevelést terjesztő egyesület” alapszabályai legközelebb a választmányi tagok számát illetőleg módosították. A választmányi tagok száma ugyanis 10 női taggal szaporíttatni fog. Mi már régóta hangzottattuk a női tagoknak, a választmányi tagok közé való felvételét: a kik oly nagy tevékenységet fejtenek ki s oly jelentékeny eredményt értek el a katonai szellemű „vörös-kereszt-egylet” érdekében, bizonyára még hathatósabban fognak működni a magyarorságot terjesztő egyesület által jelzett hazafis irányban.

Megüresedett tanítói állomások. Klyuson, a vizsgálatétel hatánapja f. é. nov. hó 5-ike főt. Dörner Károlynál Lófalván; Zsebfalván okt. 29-én főt. Korányi Antal esperesenél; Hrabócson, nov. 9-ikén főt. Adamovits Józsefnél, ugyanott; Nyirjesen nov. 15-ikén főt. Adamovits Józsefnél ugyanott.

A László-utca és a sörfőzde. Ezen, a Vilecz-hegy felé vezető utca emberek emlékezete óta a szenny és piszok netovábbja; ha valahol, ugy biztosan ott üt ki a kolera, hogy ha ide vetődik. A város főjegyzője, Kys Géza, ki ezen negyednek kolerabiztos, erélyesen hozzálatott ezen utcának deszin-

— Ugy cselekszem, mint az indiai fakirok.

— A két ur ráállt s fogadást ajánlott.

Ötvenezer dollárt a két festmény ellen, melyet Chapuzot elkészített.

— Ötvenezer dollár? elfogadom!

— S mikor dől el a fogadás?

— Három hónap múlva, mikor az urak ismét Párisba jönnek.

Mi, Poupardot, Lacosta s én azt hittük, hogy a dolog csak tréfa, de csakhamar be kellett látnunk, hogy Chapuzot nagyon komolyan veszi s volt még egy körülmény, mely arra birt minket, hogy ne fejtünk ki tulságos ellenállást. Chapuzot három hónap óta öngyilkossági terveket követsolt, mivel kedvese elhagyta. Nem tudtunk eléggé vigyázni rá s naponta attól tartottunk, hogy valami oktalanságot követ el. Ha már minden áron meg akar válni az élettől, tegye legalább olyan módon, melytől senki sem tagadhatja meg az eredetiséget.

November elején, mikor a Stockfish urak újra Párisba jöttek, Chapuzot újra hozzá látott a fogadás föltételeinek fogantatásához. A három hónapot jól használta föl. Rendkívüli kitartással trairnoizta magát azon módon, a mint az indiai fakirok azt tenni szokták. Csináltatott egy erős ládát, a mely bármilybőrről volt kibélelve s kezdetben órákon át, aztán napokon keresztül tartózkodott benne. Azon idő alatt, melyet nem a ládában töltött, fejét lefelé a földre fektűt s visszatartotta lélekzetét. Nyelvét visszafelé görbítette, úgy, hogy az elfődte az orrhoz vezető s lélekzetvételre szolgáló nyílást, táplálék dolgában pedig napról napra kisebb adagokra szorította magát.

November 9-én esti nyolcz órakor össze-

fiézilásához s miután tapasztalta, hogy a bűznek és piszoknak legfőbb okozója első sorban ama szennyvíz, mely a sörfőzdeből azon útéjára kibocsátatik, a viznek ez irányban levezetését eltiltotta. Mint halljuk, a sörfőzde megappellálta ezen határozatot, a főjegyzőt „laicus vakbuzgó” embernek nevezvén el, ki nem tudja, hogy a kifolyó víz tiszta s az útéjából csak kimossa a szenny. No már mi úgy tudjuk, hogy akár laikus, akár „szakférfi” kerül az útéjába, azon csak szagérzékének veszélyeztetésével mehet végig. De nem arról van itt szó, hanem ama szűkkelbűségről, melylyel a társulat a közügy iránt tanuskodik. Kolerás idöket élünk, a járvány növekedő félben van s a 30—50 frtnyi osztalékot adó szegény társulat nem képes egy rendes pöczögödöt építeni s a helyett, hogy példával menne előre, még a hatóságok üdvös intézkedéseit is meg akarja akadályozni. Meg vagyunk róla győződve, hogy a másodfoku hatóságnál megkapja a nem várt, de megérdemelt rendreutastást.

Zene-estély. A Széchenyi-kör zeneszakválasztmányának buzgó elnöke, a kör egyik fő lüktető ereje: Duka Róbert ezredes, szombaton e hó 30-án az első házi estélyt rendezte a kör helyiségében. Bővebbet a szokásos programok.

Szinügyi hírek. Jakab Lajos, a színügyi szakválasztmány felhívása folytán, a legnagyobb készséggel hajlandó hetenkint 1—2 előadásra átrándulni, ha azt neki a kassai színügyi bizottság megengedi s a Széchenyi-kör elegendő számu bérletről gondoskodik.

A kolera Késmárkon. Tény, hogy e hó 14-én hányásütkelésben négy ember közül kettő elhalt. És pedig 14-én Krizik bogárn, ki 10—12 óra alatt és 15-én Dzurik nevű munkás, ki ugyanoly idő alatt elhalt. Az első elzúllott korhely, az utóbbi nagymennyiségű szilva-fogyasztás folytán mult ki. Ugyancsak 15-én d. u. 1 gyermek betegedett meg, s egy a szegény-osztályhoz tartozó férfi. A gyermek javuló állapotban van. Azóta, mai napig újabb koleraeset nem fordult elő.

A kisbéri, mezöhegyesi, bábolnai és fogarasi állami menetek felesleges tenyészanyaga, mint azt annak idejében eleve közöltük, e hó 8-án, 9-én és 10-én árvereztetett el Budapesten, a venni szándékozók igen nagy száma és érdeklődése mellett. A közlebbi vidékről, különösen Zemplénmegyéből is többen vettek részt abban, összesen 11 darab anyakanezával gyarapítva megyénk jeles löányagát: ezek közül volt alkalmunk itt Eperjesen megtekinthetni Bujanovics Béla tapoly-izségi szakképzett s ügybizgört birtokos által vett és minden ízében a nemes faj jellegét föltüntető szép négy darab anyakanezát. Kár, hogy megyénk lötenyésztoi közül senki sem használta fel ezen alkalmat biztos és kitünő faj lötenyész-anyag beszerzésére. Egyébként ugy értesültünk, hogy Bujanovics Béla hajlandó lenne az általa vett anyakanezából két darabot másnak átengedni.

Sárosmegyei általános tanító-egylet. Folyó hó 21-én tartottott meg a „Sárosmegyei ált. tanító-egylet” évi rendes nagy gyűlése. A gyűlés előre láthatólag népesnek ígérkezett, mert főkép azon kérdésnek megoldását kellett eldönteni, hogy tekintettel a különféle irányban alakult egyletekre: az ált. tanító-egylet továbbra is fenn maradjon-e, vagy annak feloszlása mondassék ki. A megye tanítóinak általános lelkesültsége azonban a megkívántó sikert eredményezte. Több mint 150 tanító jelent meg ez egyesület közgyűlésére, kik egy szívvvel, egy lélekkel kijelentették, hogy az egyesületi életet semmi áron sem adják fel s annak fennmaradását aláírásukkal biztosított.

gyűltünk lakásán, írásba foglaltuk a fogadás föltételeit s aláírtattuk a szerződést mind a két féllel. Chapuzot két hónapon át lesz a levegőtől s a viláosságától megfosztva. A láda fenekére ült egy szőnyegre, arcát kelet felé fordítva. Aztán bandzsítani kezdett s mind két szemével erősen orra hegyére nézett. Néhány pillanat múlva megkezdődött a delejes álom. E pillanatban Chapuzot, a ki vereseket is szokott irni, szaválni kezdett. Figyeltung szavaira s a következőt vettük ki:

„Mindig csak kín s panasz gyönyörű ajkidon

Téged még most is a . . .

Nem fejezhette be, hátradólt s elaludt. A doktor odalépett, bedugta orrlyukait viaszszal itatott vászondarabbal. Aztán begöngyöltítettük egész testét vászonzba, beszegeztük a ládát s a négy sarkát lepecsételtük a Stockfish és társa ezég pecsétjével. Az egész világ, kivéve minket, azt hitte, hogy föltámaszszuk öt halottaiból.

— Hol van a láda? kérdeztem a doktortól.

— E keleti szőnyeg alatt, a melyben ön ül.

Kinyitották a ládát s néhány pillanat múlva kiemeltük Chapuzot testét a ládából, még mindig be volt göngyöltve s egész testéből nem láttunk egyebet, mint a merev tekintetű szemeket. A doktor levette a burkot, meleg vízzel mosta le barátunk arcát, aztán nagy elővigyázattal hozta ki orrából a viaszszal itatott vászondarabot, kinyitotta száját s kiegyenesítette a hátragörbített nyelvet. Majd dörzsölni kezdte testét erős szeszszel. A harmadik dörzsölnésnél a pulzus mozogni kezdett. Mikor pedig Poupardot egy kis olvasztott va-

ták. A gyűlésen megjelent előkelő vendégek névsorát, térhiánya miatt ez alkalommal nem közölhetjük: az eperjesi dalegyletről is röviden csak annyit, hogy a gyűlést megnyitotta azt bezáró dalait kitűnő praeceizitással adta elő. A gyűlés legfőbb pontját képezte Kálóczy Józsefnek „Reform-javaslat”-a, melynek mind a 9 pontja változatlanul elfogadott. E reformjavaslat egész más irányt van hivatva adni az egyesület jövőbeni fejlesztésének s szellemi munkálkodásának. Nem esoda tehát, hogy e reform-javaslat előadójának a kir. tanfelügyelő indítványa folytán jegyzőkönyvi köszönetet szavaztatott. A gyűlés programját emelte még Fabricey és Gamauf t. p. tanár urak kiváló paedagógiai értekezlete, kik iránt való halálját az egyesület szintén jegyzőkönyvi köszönettel nyilvánította. A délelőtti ülés után a Berger-féle étteremben 60 terítékű közös-ebéd rendeztetett, melyen felköszöntöket mondtak: Kálóczy J. ő felségére. Magyarország koronás királyára; Krausz egyll. elnök, Trefort miniszterre, Vrablyovich o. elnök, Berzeviczy Tivadar kir. tanácsosra; dr. Tergina, Berzeviczy államtitkára, Sztankay László, dr. Tergina kir. tanfelügyelőre; Mozer Ede Kálóczyra, mint a megyei tanító-egylet, kitűnő-képzettségű tagjára stb. Fél háromkor vette kezdetét a d. u. gyűlés, melynek befejeztével a megye tanítói azon öntudattal s alapos reménnyel távoztak el, hogy a „Sármegyei ált. tanító-egylet” jövője biztosítva van.

A „Stefánia” leánynevelő intézet kiépítése. A rk. hitközség végrehajtó bizottsága az iránt intézett kérvényt a városi képviselő-testülethez, hogy a „Stefánia” intézet kiépítéséhez tegyen, eszerép, vagy bármilyen más adományjal járuljon. Ide igtatjuk a segélyezést kérő folyamodványának végszavait: midőn itt a város kegyúri jótékonyására appellálunk, talán szerénytelenség nélkül felemlíthetjük, hogy a városi lakosság tanügyi érdekeit minél fokozottabb mérvben kiterjesztve, szélesebb mérvben ide vonjuk a vidéket is, és ezáltal közvetlenül előmozdítjuk a városnak úgy anyagi, mint szellemi érdekeit, s így csakis előlegezzük a tőkét, melynek bő kamatait késéig felül meghozza a jövő. Valóban igazuk van a kérvény szerkesztőinek. Belátta ezt a városi képviselő testület is, midőn ezen kérvényre 1000 forintot, vagy esetleg, ezzel egyenértékű tégla vagy eszerép mennyiséget szavazott meg a nevezett intézet kiépítésére.

Közegészségügy. A f. év III. negyedében az egészségügy viszonyait az előbbi negyedekhez kedvezőnek mondható. A városi Kórházban gyógykezeltetett 57 fekvő, 354 járó, összesen 411 beteg. A városi fő és alorvosok magángyógykezelésben gyógykezelték 126 fekvő, 129 járó, összesen 255 beteget. Fertőző betegségek közül előfordult vörheny 19 esetben, halállal végződött 2. Kanyaró 14, hökhurut 6, himlő 17, hallálal végződött 5 — bárányhimlő 22, vérhas 1, orbáncz 12, — halállal végződött 1, — tüdőgyulladás 14 esetben. A lefolyt III-ik évnegyedben élve született 44 fi és 43 nő, összesen 87 gyermek. Meghalt 43 fi, 31 nő, összesen 74 egyén. Halva született 2 gyermek. Születési többlet e szerint 13. Orvosrendőri boncolás két esetben történt.

Próbabálok. Dite V. tánciskolájában f. hó 30-án lesz az ismétlő, a következő napon pedig a kisebb növendékek próbabálja a kisdudóvó helyiségben. Blájer József táncitanító növendékeinek próbabálja ugyancsak e hó 31-én lesz a sörház nagy termében.

A marhahús drágasága. Városunkban s a vidéken is valóságos uzsorások a mészárosok. Az iparhatósággal visszaélve, véde a konkurrencziával szemben, hallatlan s a fővárosi fogyasztó piacához hasonló árakat szabnak, mely eljárásukkal szemben, közönség

jat esepgetett a tetszalott nyelve hegyére, ez kinyitotta szemét s e három szót ejtette ki: ... multak átka nyom.

— Befejezte a vers második sorát! — kiáltott Laeoste — hatvan nap mulva! Ez esodálatos.

— Az agy kezdett működni — magyarázta a doktor — s természetes, hogy ott folytatja, ahol félbeszakított.

Stockfish kivett zsebéből egy papirt. — Itt van az utalvány, uraim, — mondá s a jegyzőnek átnyújtotta a kék papirt. — Vesztettünk, tehát fizetünk.

Stockfish junior meglökte bátyját. A két fivér hátra lépett s élénken kezdett beszélgetni. Csakhamar tisztában voltak tervükkel.

— Uraim, — mondá az idősebb ünneplés hangon, — kitűnő barátjuk, Chapuzot ur, kissé fáradt lesz e percében: azért kérjük önöket, terjeszszék eléje azt az ajánlatot, melyet Stockfish és társa cég nevében van szerenésém neki tenni.

— S miben áll az? — kérdé Durocher. — Kórtra indulunk vele Amerikában. Minden további kísérletért százezer dollár fizetünk neki.

Chapuzot nem fogadta el a Stockfish és társa cég indítványát. Egy iuresa rögtön vett erőt rajta föltámadása óta: minden áron az akadémia tagja akar lenni.

— Hogyan magyarázza ön meg ezt a változást? — kérdé tegnap Laeost a doktort — Chapuzot, a függetlenségért és szabadságért rajongó Chapuzot, az akadémia tagja akar lenni! ... Hallatlan!

— De nagyon természetes, — válaszolt az orvos komoly arccal — Chapuzot barátunk két hónapig volt mumia s a hajlandóság megmaradt véreben!

teljesen védtelen. Ne gondolja senki, hogy ezzel sokat ahartunk mondani, közvetlen tapasztalás útján meggyőződhetünk mindenki állításunk igaz voltáról. Bátfán a hús árának leszállítása céljából egy „fogyasztó egyesület” alakult meg, melynek tagjai kötelezték magokat a húsának egy általuk szerződésileg felfogadott mészárosról való vásárlására. Ezen egyesület azonban magoknak a tagoknak mulasztása folytán minden további hatás nélkül oszlott szét. Hasonlóképen nem sikerült városunk kapitányának a helybeli mészárosokat a hús árának leszállítására bírnia. Ennélfogva a bátfai „fogyasztási egyesület” mintájára nálunk is alakulóban van hasonló egyesület. Fog ezen egyesület a mészárosokra pressiót gyakorolni? Oly kérdés, melyre a felelet magától a fogyasztó közönségtől függ. A városi közgyűlés Mérey Aurél képviselő indítványára megbízta a polgármestert, hogy ezen ügyben a legközelebbi napokban, tekintélyesebb képviselőkkel álló értekezletet hívjon össze, kik a kivitelnek gyakorlati módozatai iránt tanácskoznak. Vederemo!

Eperjesi csatornány és a háztulajdonosok. Azon alkalomból, hogy a városi közcsatorna magyar-utcai része befejeztetvén, a városi kapitányi hivatal felhívást intézett azon magyar-utcai házbirtokosokhoz, a kik házi csatornáikat eddigelé még ki nem építették. A városi kapitányi hivatal ezen felhívása annál is meglepőbb, mivel az e tárgyban hozott városi szabályrendelet ellenére, — bár hivatkozással a városi szabályrendelet 1-ső §-ára, 20 frt pénzbírság terhe alatt köteles mindazon házbirtokosokat, kik a többször hivatkozott városi szabályrendelet értelmében kiépítendő házi csatornáikat a közcsatornával még eddigelé össze nem kötötték, hogy azt f. e. november hó 15-éig a kitett pénzbírság terhe alatt megtegyék. Miután a városi szabályrendelet köztudomásúlag azt rendeli, hogy minden házbirtokos köteles a városi közcsatorna befejezésétől számítandó egy éven belül házi csatornát építeni, illetve azt a már kiépített városi közcsatornával összekötni, s így a csak nem régen kiépített magyar-utcai közcsatorna mentén lévő házbirtokosok házi csatornáik kiépítésére a városi szabályrendelet értelmében ez időszert semmiesetre sem kötelezhetők, annál is inkább, mert a szabályrendeletben kitett határidő a házi csatornák kiépítésére nézve még le nem telt és így a városi kapitányi hivatal 20 frtnyi pénzbírság terhe alatt felhívása indokolatlan és szabályellenes. — A kapitánynak ezen rendelete a mult szerdán megtartott városi közgyűlés által hatályon kívül helyeztetett.

Sármegyei virilisták. (Folytatás.) 145. Riegelhaupt Mózes fizet 245 frt 67 kr. 146. Osvald Dániel 240 frt 82 kr. 147. Ruby József 240 frt 28 kr. 148. Bosits Gábor 238 frt 88 kr. 149. Goldberger Hermann 238 frt 40 kr. 150. Rojkovics Hermann 236 frt 32½ kr. 151. Tardy István 236 frt 24 kr. 152. Lillia Boldizsár 235 frt 32 kr. 153. Berzeviczy Pál 231 frt 83 kr. 154. Goldberger Zsiga 231 frt 40 kr. 155. Fekete Ferenc 226 frt 79 kr. 156. Szinyei Merse István 223 frt 78 kr. 158. Stephán János 223 frt 70 kr. 157. Kirchmayer Károly 223 frt 77 kr. 159. Fried Sándor 217 frt 70 kr. 160. Rosenberg Ede 216 frt 59½ kr. 161. Berger Hermann 215 frt 80 kr. 162. Hazlinszky Frigyes 215 frt 07 kr. 163. Török József 214 frt 54½ kr. 164. Rosenberg Joachim 213 frt 17 kr. 165. Kolbay Ignác 211 frt 76 kr. 166. Zombory Bertalan 211 frt 41 kr. 167. Meliorisz Gergely 209 frt 96 kr. 168. Semsey Boldizsár 209 frt 58 kr. 169. Kádár Miklós 205 frt 48 kr. 170. Petrik István 205 frt 32 kr. 171. Streck János 204 frt 03 kr. 172. Szinyei Merse László 202 frt 50 kr. 173. Kátscher János 201 frt 98 kr. 174. Péchy Kálmán 201 frt 45 kr. 175. Bares Lajos 196 frt 82 kr. — Pó t a g o k : 1. Raisz Ede 191 frt 55 kr. 2. Meliorisz Lajos 191 frt 32 kr. 3. Kreszczankó András 191 frt 26 kr. 4. Bleuer Lipót 190 frt 78 kr. 5. Vass Vincez 190 frt 71 kr. 6. Dessewffy Lajos 189 frt 03 kr. 7. Süssholz Lipót 188 frt 58 kr. 8. Werther Jakab 188 frt 37 kr. 9. Kovács Gyula 181 frt 58 kr. 10. Dobay József 178 frt. 11. Dobay Ede 174 frt 01 kr. 12. Id. Biloveszky József 173 frt 82 kr. 13. Bergmann Nándor 173 frt 48 kr. 14. Szobel Chaim 169 frt 62 kr. 15. Antal György 169 frt 31 kr.

Közbotrányt okozó istenkáromlásokkal elkötetett kihágás elbírálása nem közgazgatási, hanem a királyi bíróságok hatáskörébe tartozik. Ily értelemben határozott az év 5. úgyszám a alatt minisztertanács — az alábbi eset folytán. Az igazságügy-miniszter ur előterjesztette a gyöngyösi városkapitány és a gyöngyösi kir. járásbíró között támadt összeütközési következő esetet: N. János gyöngyösi városkapitányi irnok feljelentést tett a gyöngyösi városi kapitányságnál, hogy P. Lajos a „kis kaszinó” vendéglőben többek jelenlétében és megbotránkozatására „azt az ezer millió istenét”, „vén hunczut gazember istenét” és több ilyféle kifejezéseket használt és botrányt okozó részeg állapotban volt. A kapitányság 1885. évi augusztus hó 31-én a panaszlotten és feljelentőn kívül még kihallgatta O. Verona és R. Róza tanukat és ez utóbbiak is azt állították, hogy panaszlott „oly égbekiáltó istentelen háromkodást vitt véghez, hogy azt a föld is alig bírta el.” A kapitányság az iratokat illetékes intézkedés végett átküldte a gyöngyösi kir. járásbíróhoz, mely hatóság azonban az iratokat visszaküldte, mert „a kir. járás-

bíróság hatáskörébe tartozó büneeselekmény jelenségei fenn nem forognak.” A kapitányi hivatal ennek következtében Heves megye alispánja, illetve a kir. belügyminiszterium útján az összeütközés eldöntését kéri. Határozattal: a jelen ügyben a további eljárás bírói hatáskörébe tartozik: mert azon feljelentés, hogy P. Lajos 1885. évi augusztus hó 24-én a gyöngyösi „kis kaszinó” vendéglőben több jelenlevő megbotránkozatására „azt az ezer millió istenét”, „vén hunczut gazember istenét”, stb. káromlásokat követte el, a kbtk. 51. §-ába ütköző kihágás ismérveit látszik magában foglalni, mintán a vallásos tisztlet legfőbb tárgyát közbotrányt okozó mód nyilvánosan meggyalázó kifejezésekkel illet; mert a hivatkozott kihágás fölötti határozathozatal az 1880. évi XXXVII. t.-cz. 40. §-ának 5. pontja és a 41. §. értelmében a kir. bíróság hatáskörébe tartozik; és mert a mennyiben a panaszlott kbtk. 84 §-ában megállapított kihágással is terhelhető, úgy a halmozat elveinél fogva, de az Ell. 10. §-ának utolsó pontja értelmében is ezen kihágás fölött is a kir. bíróság van hivatva határozni.

Milliomos örökség. Braziliában Rio-Janeiroban mult év november 28-ikán bizonyos Lilienthal Miksa nevű magyarországi születésű tudor halt meg, ki 15 milliót meghaladó vagyonát Magyarországon élő nagybátyjára, Lilienthal Lázár Dávidra, vagy ennek utódaira hagyta. A hír valóságáért mi persze nem vállalunk felelősséget, hanem utasítjuk az érdeklődő feleket Mocsosny Lajos riojaneroi iparhoz kitől e hirt kaptuk, ki jelenleg eszaládi ügyek elintézésére végett időzik felváltva Kasán és Eperjesen. Mocsosny ur még azt is tudja. — A rio-janeiroi magyar-osztrák konzultól — hogy az igények f. év nov. 28-ig jelentendők be. Képzelnék, mint fognak most irigykedni a Lilienthalokra a Lilienbergerek és Lilienfeldek!

Népfelkelő-tisztek. A honvédelmi miniszterium a volt tisztek tömeges folyamodására, hogy népfelkelés esetén, tiszti rangjukat megtarthassák — a következő felvilágosítást adta: „A népfelkelési tisztek kinevezése csak a mozgósítás tartamára s csak a felhíváskor történik. A folyamodók előjegyezhetők ugyan, de ha valaki béke időben kívánja rangfokozatát viszszenyeni, úgy a honvédség szabadság állományába való kinevezetése fődolog a szabályszerű köteleességekkel együtt.

Tánczórában. Kaczag a vidám növendéksereg barszög habotával a tekintélyt fontartani iparkodó tánczmeister nem kis bosszúságára. A nevető arezok között feltűnik előtte egy leányka, a ki a legnagyobb komolysággal ül helyén, mintha a tréfa őt nem is érdekelné. A tánczmeister oda fordul hozzá: „Hát a kis-asszony miért nem nevet?” A leányka szerényen viszonzá: „Kérem, én már nevettem”.

Hazasulandó ifjak Miatyánkjá. Az imakönyvekben ugyan foglaltatnak a többi között „szerenés házasságot” való imádságok is, de biza bennük kifejezett óhajások kissé elavultak. Egy egészen modern szellemű imádságot kaptunk ma ugy látszik „illetékes helyről” és legényolvasóink érdekeléssel azt közzétenni. Ime az imádság: „Mi leendő oldalbordánk, ki vagy egy gazdag ember magzatja, jelentessék be a te hozományod. Jöjjön el apád félgazdasága. Legyen meg a te ifjuságod miképpen most, azonképen évek mulva. A mi mindennapi kártya-, ital- és dohány-pénzünket add meg bőven az esküvő előtt. És boesásd meg ha elmegyünk a kávéházba, miképp mi is megbocsátunk, ha nem kell veled bába és színházba mennünk. És ne vigy minket a divatúru kereskedésbe. De szabadíts meg nyelvedtől. Mert tied a fecsegés hatalmas eszköze most és életed végeig, de azontul Am nem.”

Hírek a szomszéd megyékből.

— **A hazafiság régen.** Szepesváraljáról egy érdekes fakulásnak induló papírlapot küldtek be egy fővárosi lapnak. A papírlapon nincsen semmi különös. Mindössze a papírja vastagabb és a nyomása tisztább, mint a hogy ma szokás. Azonfelül az egész csak egy kis szeletke, egy 42 év előtt nyomtatott iskolai könyvből, a miből akkor a német legénykéek tanulták a magyar nyelvet a felső vidéken. Az olvasókönyvet — írja a beküldő — 1844-ben Löesen nyomatták „Ungarisches Lesebuchlein für Kinder, die schon deutsch lesen” cím alatt szerzője, ma már öreg ember, de még él, s jól teljesített kötelessége után szerény nyugdíját élvezi Szepesváralján Neve: Kramer András nyug. evang. tanító. Nem valami szittya név az igaz, de bárha ilyen jó magyarok volnának a mi — szittyaik is. — A németajku szépségek régi hazafias érzülete az agg tanfériában s a régi olvasó könyvben is, melynek beküldött 14 olvasmányát egyszerűen itt közöljük — a modern tanítónak példa gyanánt: „Kedves gyermekeim! Ez a könyvecske, mely most kezetekben van, igen szükséges és hasznos könyvecske. Ebből tanulnak a kis gyermekek az iskolában magyarul olvasni. Mi, édes gyermekeim! magyarországon lakunk, és az a város vagy falu a hol az iskolába jártok, magyarhonban fekszik. Mi tehát Magyarok vagyunk és magyar kenyeret eszünk. A ki nem akar magyarul olvasni és írni és beszélni tanulni, az nem is szereti azt az országot, a hol lakik és magyar kenyeret eszik. Nagy szegény volna, ha ebből a könyvecskéből nem akarnátok magyarul olvasni tanulni. Tik szeretitek magyarhont, azért tanuljátok magyarul olvasni, írni és beszélni; mert a magyar nyelv

igen szép és szükséges nyelv. Magyarország lakhelyünk, magyar kenyeret eszünk, magyarul kell tanulnunk és beszélnünk. Idegen nyelvet tanulni nem kötelesség, de a haza nyelvét nem tudni szegény.”

A magyarországi Kárpát-egyesület központi választmánya e hó 16-án Iglón gróf Csáky Albin elnöklete alatt gyűlést tartott, melynek tárgysorozatából a következőket emeljük ki. A jövő évi évkönyv Iglón nyomatik és 1500 forintba fog kerülni. A muzeumi épület Popradon már teljesen elkészült és igen sikerültnek mondható. Az épület belső berendezése valamint az épület körül levő kert havasi növényekkel való betelepítése költségeinek fedezése céljából adakozásra fognak felkérteni az egyesületi tagok. A ki arra kötelezi magát, hogy évenként legalább egy forintot ad a kárpáti muzeum céljaira, a muzeum pártolói sorába lép. Az erdőtervény végrehajtása ügyében már nem tartja szükségesnek a választmány, hogy miniszteri biztos kiküldését kérje, mivel az erdő főfelügyelő által legujabban foganatosított intézkedések, melyek értelmében a „tourista-ut” felett levő erdő mind a véderdők sorába kerül, e rendkívüli lépést tárgyalannak teszik. A Tatra-osztálynak utéptes és jelzés céljából 600 frt segély szavaztatott meg. Klimkovics Ferencz akadémiai festő gyönyörű tátraképet az egyesület 600 frtért megvette. E kép olajnyomat után fog sokszorosíttatni. A tanácskozás főtárgyát a „Keleti Kárpátok” osztálya által indítványozott rendkívüli közgyűlés és az ezen tárgyalandó alapszabályjavaslat képezte. A rendkívüli közgyűlés november 21-én Iglón fog megtartatni. Az új alapszabályjavaslat szerint az egyesület központból és osztályokból állna. Mindama tagok, kik nem csatlakoznak valamely osztályhoz, a központ alá tartoznának. Együttal szorosabbra fűzetnek a központ és osztályok közötti kapcsol. Az új alapszabály azonkívül a közgyűlésen megbízás után való szavazást is óhaját behozni, egy tag azonban tiz szavazatnál többet nem képviselhetne. A megindult eszmecsere nagyon nyugodt mederben folyt, a határozathozatal azonban a közgyűlés előtt tartandó választmányi gyűlésnek maradt fenn és most egyelőre az osztályoknak adatik ki a javaslat véleményadás végett. Ha a javaslat elfogadása sikerül, ismét helyreáll a béke az egyesületben. Végre bejelentette az ügyvivő alelnök, hogy Klotild főhercegnő ötven forintot ajándékozott az egyesületnek utéptésre, miért is az egyesület meleg köszönetét fejezte ki.

Magyar színeszet Iglón. A lefolyt héten keddig nem volt színi előadás. Színre kerültek: okt. 12-én „Bukow, a székelyek hóhéra” látványos színmű 5 felvonásban; 13-án, szerdán, a magyar színmű irodalom kitűnő tragédiája „Bánk-Bán” Katona Józseftől. 14-én Szerémfalvi Béla és neje első fellépétele „Üdvöske” nagy operette, 3 felvonásban; 15-én, pénteken, Szigligeti népszínműve „Szökött katona”; 16-án, szombaton színe került „Piroska és Boriska” hóházat 3 felvonásban.

Bánk-Bán előadásával lejárt a második bérlet is Iglón, sikerült tehát két bérlet, mindkettő 12—12 előadással. Az is új jelenség nálunk, írják a „Szepesi Lapok”, hogy egy-két hét óta mindennap volt színi előadás és mennyi-annyi közönség még is volt mindig. Most még harmadik bérletet nyit a társaság 6 előadásra, óhajítjuk, hogy sikerüljön. Szerémfalvi Bélában és nejében új tagokkal gyarapodott a társaság, a harmadik bérletben pedig, Solymosy Elek, a budapesti népszínház elsőrendű művésze és neje lépnek fel. Az időjárás ügyi is nagyon ósziire változott, az esték már hosszuk, remélhető, hogy ezen harmadik bérlet is sikerül.

— **Párbaj miatt** Barthos Andor megyei közigazgatási gyakorlatot a kassai kir. törvénytörvények hét havi államfogházra ítélte.

— **A kassai dalárda** november 6-án hangversenyt rendez a Schalkház szálló újonnan festett, draperiákkal, tükrökkel gazdagon díszített nagytermében, mely ez alkalommal fog ismét megnyitvatni. A hangverseny iránt már most is szélesebb körben mutatkozik érdeklődés, s igen valószínű, hogy nagyszámu és fényes közönség fog ott megjelenni.

Másodtermés. Liptómegeyi Demecsényben a mult heti verőfényes szép napok alatt a kertben a számező és a málna másodtermésű gyümölcsöket hoztak, melyek teljesen megérték és színben, ízben egészen hasonlók voltak a nyári gyümöleshez. Kendi-Lónán egy teli alföldi egész csoport szép alma fejlődött, melyek most már diónyi nagyságuak. Szurdok-Püspökiből pedig azt írják, hogy egy kertben a eseresznyeфа épen most teljes virágpompájában diszlik.

Vasúti menetrend.

		Kassa—Abos—Eperjes—Orló.			
	Szem. v.	másod r. v.	Szem. v.		
Kassa	indul	6.23 reg.	3.12 délután	9.00 éjjel	
Tihany	„	—	3.21	—	—
Sz.-István	„	6.43	3.31	9.17	—
Terebő	„	—	3.40	—	—
Abos	„	7.15	3.57	9.50	—
Lemes	„	7.22	4.05	9.57	—
Kende	„	7.37	4.20	10.12	—

Eperjes érkezik	7.48	4.33	10.24
Eperjes indul	8.10	4.40	
Nagy-Sáros	8.47	4.57	
Osztrópatak	9.03	5.00	
Kis-Szeben	9.36	5.23	
Péchujsfalva	9.48	5.33	
Héthárs	10.28 d. e.	5.50	
Pusztamező	11.30		
Orló	érkezik	11.55	

Orló—Eperjes—Abos—Kassa.

Szem. v. másod r. v. Szem. v.

Orló	indul	4.10 d. u.
Pusztamező	"	4.49 "

Héthárs	5.51	10.08 d. e.
Péchujsfalva	6.10	10.26 "
Kis-Szeben	6.36	10.37 "
Osztrópatak	6.51	10.51 "
Nagy-Sáros	7.17	11.04 "
Eperjes érkezik	7.40	11.22 "
Eperjes indul	8.20	11.30 "
Kende	8.38	11.45 "
Lemes	8. - éjjel	12.04 d. u.
Abos	9.10	12.10 "
Kassa érkezik	10.08	1.02 "

Felelős szerkesztő és kiadó: **Hedry Bertalan.**

Nyilt-tér.

A tekintetes Első oszt. általános baleset ellen biztosító társaság eperjesi főgynökségének

Helyben.

Foglalkozásom közben megsérülvén, több napig munkaképtelen valék s minthogy a fennnevezett társaságnál biztosítva valék, nevezett társulat ezen balesetem lebonyolításánál ép oly előzékeny, mint méltányos és pontos eljárást tanusított.

Kedves kötelességemnek tartom az általános baleset elleni biztosító-társaságnak ezen coulans és előzékeny eljárásáért ezennel hírlapilag is elismerő köszönetemet nyilvánítani s azt a nagyérdemű közönségnek is tudomására hozni.

Eperjes, 1886. október 22-én.

Kövesdy Ferencz,

okl. gyógyszer. provisor.

HIVATALOS ROVAT.

491. sz. 1886.

1-1

Arverési hirdetmény

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1886. évi 2646. 2671 és 2704. sz. végrehajtást elrendelő és az eperjesi kir. bíróságnak 3197, 3198 és 3199. sz. kiküldetést tartalmazó végzése által az eperjesi népbank javára Podhorányi Nándor ellen 148 frt, 445 frt és 172 frt tőke, ennek 1883. év augusztus hó 9 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 159 frt 70 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1206 frtra becsült 4 eskő, 2 kanczalo, életnemű és takarmányból álló ingatlanok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 3324. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Eperjesen, és annak határában leendő eszközölésére 1886-ik év október 29-ik napjának délelőtti 10 órája kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnekbecsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Eperjesen, 1886-ik év október hó 17-én.

Presták József

kir. bír. végrehajtó.

NEM HIVATALOS ROVAT.

A STUTTGARTI CONSERVATORIUM
egyik növendéke szándékozik mint
zongora- és ének-tanárnő
Eperjesen letelepedni, de előlegesen is már kíván néhány órát biztosítva látni.
Előjegyzéseket elfogad szíveségből
Dr. Mosászky Győző.
ügyvéd.

Brünni kelméket
elegans
őszvi vagy téli
öltözetekre,
3-10 méter kitévő szelvényekben
mindegyik éppen egy férföltözetre
elegendő, frt 4.80 igen finom frt
7.75 legfinomabb frt 10.00 le-
geslegfinomabbat
valódi gyapjuszövetből
Palmerston és Boy téli kabátok-
ra méterje frt 2.30 egész 3 frtig,
Loden frt 2.25 egész 3 frtig, Női
posztókmétere frt 1.20-król 2.50
krig, megküld bárkinek is pósta-
utánvet mellett.
Feintuch-Fabrik-Niederlage
SIEGEL IMHOF
BRÜNN. 207
Nyilatkozat: A fentebbi czege
szöveti szilárd és izléstelen kivétel
valamint kiválóképen tartósság al-
tal tünnek ki. Ezek elismert meg-
bízható szilárdsága és rendkívüli
munkaképessége egyszerűsége az
irant is kétséget nyújt hogy csak a
legjobb árú s pontosan a választ-
ott minták szerint lesz szállítva.
Kivántra fentebbi rakur minták-
kal ingyen és bérmentve szolgál.

Gyöngített vagy elvesztett
férfierő
Tehetetlenség.
Biztos segély! A cs. kir. szabadalmazott
Kárbon-Genitalien zuhany által minde ki meggyó-
gyul minden utóbaj nélkül, biztosan és minden-
korra, gyakran már két nap alatt, néha gyógyít-
tathatlannak tartott bármily régi tehetetlenséget,
kellemesen és észrevétlenül. Híres orvosok szakla-
pok és ezer meg ezer meggyógyultak ajánlják
minden betegnek a Kárbon zuhany azonnali meg-
szerzését. Teljesen használható a asitással és orvosi
véleménnyel együtt 5 frt 80 kr. Tükös szétküld-
dés postán. Küldés t ritalom fel nem ismer-
hető. **Dr. Altmann Károly**, rendelő inté-
zet **Bécs, VII. Mariahilffstrasse**
Nr. 80. 52-1

5 szobából
és a szükséges háztar-
tási mellékhelyiségek-
ből álló első emeleti
lakás 1886. évi no-
vemberhó 1-től ki-
adandó a 12-ik sz.
alatti *Benzur-féle* fő-
utezai háznál. 1-2

Özv. Ferichné sz. Keizer Mathild urnó tulajdonához tartozó, Kellemes, Sásuj-
falu és Sebes határáiban fekvő
ingatlanok
2 holdas részletekben 1886. évi október 27-én d. e. 9 órakor Kellemesen a tulajdo-
nosnő lakásán fognak magánárverésen eladtni.
Bővebb felvilágosítást nyújt a tulajdonosnő Kellemesen és az eperjesi királyi
közjegyző.
Dobay Sándor,
kir. közjegyző.

TEA. RUM.
DIETRICH ÉS GOTTSCHLIG.
magyar kir. udv. szállítók 1-8
tisztellett értesítik ezennel a magas nemesség és a n. é. közönséget,
hogy a küszöbön álló téli évadra szánt új behozatali küldemények
idei aratásu khinai-orsz
KARAVÁN TEÁK
és
JAMAICA RUMOKBÓL.
ó áruk, gazdag választékban, immár megérkeztek és ezentuli megren-
delések csupán ezen új küldeményekből eszközöltetnek
Megrendelési czim: **Dietrich és Gottschlig** BUDAPEST,
IV. régi postautca 10.
COGNAC FIN CHAMPAGNE, hollandi likörök Erven Lucas
Bolsból Amsterdamban, eredeti
sósorszesz sóval és anélkül, palackborok Flandorffer Ignácztól Sopronban,
teasütemény, teadényekben stb. stb. állandó különlegességi raktár.
Árjegyzékek bárhová ingyen és bérmentve.
Ismételárusítóknak engedmény.

Nem kell ügynök sem
utazó.
Utánzóktól óvjuk a közön-
séget!
Legnagyobb megtakarítást
Elv:
jó, pontos és reális
Sok elismerő nyilatkozat.
Érhet el, ki fűszerkészletét, csomagokat stb. tulák rendel. A legelső kísérlet alkalmával meggyó-
zódhetni árunk kitünőségéről; minden risiko nélkül, mert a ki nem elégitő árakat vagy kísérőárakat,
vagy a pénzt visszaadjuk. Ez kétségtelen bizonyítéka a reálitásnak. **UJ!** Kávé-ingredencia 4
dekát ingyen, elegendő 5 kilo kávéhoz, miáltal a legelőző kávéfaj a legelőzőtől több lesz.
5 kgr. afr. mooca, csak forint 3.60
5 " gyöngy mooca, erős " 4.20
5 " cuba, finom, zöld " 4.30
5 " arany jáva, aromatikus " 5.30
5 " gyöngy-kávé zöld, finom " 5.75
5 " arab mooca, legnemesebb " 5.90
Ten. legnagyobb termés finom, csomagolva.
1 kgr. Congo " csak forint 2.50
1 " Souchong " 3.50
5 " Rizs, kitünően fő, " 1.15
5 " nordó „korona-sardnia” " 1.70
5 " marin, hering " 2.10
5 " első minőségű csik, vastag darab 3.85
Sdoboz tengeri rák, legfinomabb
1 font " 4.15
2 kgr. zsenge ca. ár " 4.05
4 liter la. Jamaica-rum " 4.-
4 " finom öreg Pale-Cognac " 7.30
5 kilo finom Matjes-hering " 2.55
5 " zsisos hering, finom kö-
rülbelül 40 darab " 1.74
5 " alma aszalt " 1.95
5 " lada. 240 db. 111 " 1.45
Sprütten, 240 " 2 " 2.40
Zát nyhal, kisebb, 4 1/2 kg. " 2.45
" nagy " 2.80
Tőke halak, legnagyobbak " 3.05
Minden portomentes, semmi utánvételi költség.
Terjedelmes cikkek magában foglaló árjegyzék ingyen és portomentesen.
Stückrath & Comp. Hamburger Waaren-Versand, HAMBURG.

1-2 Egy jó állapotban lévő
nyitott phaëton
eladó.
Bővebb tudósítást dr. Mosászky Győző urnál kapható.

Kincsem 1 ft 11 sorsjegy 10 ft
Sorsjegy 1 ft csak 10 ft
Főnyeremény készpénzben
50.000 ft
10.000 ft, 5000 ft 20% lev. || 4788 pénznyeremény.
A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, vácz-utca 6. sz.